

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Liv@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin avaruuspalveluvirastosta ja asetuksen (EU) 2021/696 muuttamisesta (EUSPA-asetusehdotus), U 50/2026 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin avaruuspalveluvirastosta ja asetuksen (EU) 2021/696 muuttamisesta (EUSPA-asetusehdotus), U 50/2026 vp.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa asiassa kunnioittavasti seuraavaa:

Komissio on muuttamassa asetusta unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta. Ehdotuksessa otetaan huomioon viraston nykyinen rooli ja tehtävät myös unionin avaruusjärjestelmien tulevaisuutta ajatellen. Siinä määritellään viraston tehtävät ja toimintasäännöt; huomioidaan viraston nimenmuutos ja varmistetaan sen toiminnan jatkuvuus. Tämän lisäksi ehdotuksella on vaikutusta Avaruusohjelmaviraston turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan (Security Accreditation Board, SAB) toimintaan. Ehdotus on myös yhteydessä komission ehdotukseen Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mihin sisältyy Suomelle tärkeä ”resilienssi, turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus” -politiikkaikkuna. Esityksellä on vaikutusta liikenne ja viestintäministeriön hallinnonalalle, sillä hallinnonala vastaa Suomessa useista kilpailukykyrahastoon sisältyvistä ohjelmista kuten satelliittipaikannusjärjestelmä EGNOS, satelliittipohjaisista paikka- ja aikatiedoista vastaava Galileo, kaukokartoitusjärjestelmä Copernicus sekä avaruustilannetietoisuus (SSA, yhdessä PLM:n kanssa). Myös Suomen edustaja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnassa on ministeriön hallinnonalalta.

Liikenne- ja viestintäministeriön on ollut mukana valmistelemassa U-kirjettä. Ministeriö pitää perusteltuna ja kannatettavana asetusmuutoksen lähtökohtaa avaruuspalveluviraston toiminnan varmistamisesta monivuotisten rahoituskehysten syklin yli. Tämä turvaa viraston oman toiminnan lisäksi niitä avaruusohjelmaan kuuluvia eri komponentteja, joista virasto on vastuussa. Ministeriö haluaa korostaa asetusehdotuksen yhteyttä valmisteilla oleviin EU:n rakennerahastoa ja

avaruusasetusta koskeviin ehdotuksiin. Näillä ehdotuksilla on suora yhteys EUSPAn rahoitukseen ja tehtäviin. Valmisteltavan sääntelyn tulisi olla hyvin selkeä ja tarkasti määritelty, jotta jäsenmaat voivat ennakoida avaruustoiminnan rahoitusta ja kehitystä. Ministeriö painottaa, että jäsenvaltioiden täysimääräinen toimivalta ja vahva rooli avaruuspolitiikassa ei saa muuttua tai vaarantua näiden muutosten myötä.

Ministeriö yhtyy valtioneuvoston esittämään kantaan ja toteaa, että EUSPAn toimintojen varmistaminen yli hallituskausien on tärkeää sekä Suomen avaruustoimintojen että eurooppalaisten, Suomelle tärkeiden avaruushjelmakomponenttien, kuten kaukokartoituksen ja avaruustilannekuvan kannalta.